

บทที่ ๒

คุณค่าของหนังสือพิมพ์

ในบรรดาสื่อมวลชนทั้ง ๔ อย่าง คือ หนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ และโทรทัศน์ นั้น หนังสือพิมพ์เป็นสื่อมวลชนที่มีคุณสมบัติและอิทธิพลแตกต่างไปจากสื่อมวลชนประเภทอื่นอย่างมาก กล่าวคือ เรื่องราวในหนังสือพิมพ์สามารถเก็บเป็นหลักฐานได้ยิ่งย่นานกว่าข่าวที่ได้ฟังจากวิทยุ หรือภาพที่ได้เห็นจากโทรทัศน์ ผู้อ่านสามารถอ่านเมื่อใดก็ได้ตามสะดวก และนำไปอ้างอิงได้ทุกโอกาส ดังนั้นในห้องสมุดก็ดี หรือหน่วยราชการบางแห่งก็ดี ได้มีการคัดข่าวและเรื่องราวที่เป็นประโยชน์จากหน้าหนังสือพิมพ์เก็บไว้ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ยังสามารถนำมาใช้สอบข้อเท็จจริง หรือแก้ไขได้^{๑๔๙} ที่สำคัญที่สุด หนังสือพิมพ์ส่วนใหญ่เอกชนเป็นเจ้าของ จึงมีความคิดเห็นแตกต่างไปจากรัฐบาลได้มาก และเปิดโอกาสรับความคิดเห็นและคำร้องทุกข์ของราษฎรได้ควย หนังสือพิมพ์ในปัจจุบันนี้มีบทบาทหลายอย่างต่อผู้อ่านบุคคลประเภทต่าง ๆ ให้สมบูรณ์ได้มากขึ้นหยดไฉน ดังนั้นเราจึงพอจะกล่าวถึงคุณประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ที่จะให้แก่อ่านประเภทต่าง ๆ ดังนี้ คือ

๑. ให้ข่าวสารหรือเหตุการณ์ปัจจุบันประจำวันที่เกิดขึ้น ในชุมชนต่าง ๆ ในประเทศต่าง ๆ และในโลก^{๑๕๐} ข่าวที่เสนอในหน้าหนังสือพิมพ์ได้แก่เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั่ว ๆ ไปในทุกลักษณะ ซึ่งยังแบ่งออกได้สามแหล่งที่มาของข่าว คือ ข่าวที่มาจากแหล่งข่าวในพระนคร-ธนบุรี ข่าวที่มาจากแหล่งข่าวต่างจังหวัด และข่าวต่างประเทศ ซึ่งนายพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร^{๑๕๑}

149 Emery, Introduction to Mass Communications, p. 174.

150 Ibid.

๑๕๑ พงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร, เรื่องเดิม, หน้า ๓๘ - ๔๔.

ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทย เพื่อให้ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ที่มหา-
วิทยาลัยวชิรคอนซิน สหรัฐอเมริกา โดยการวิเคราะห์เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ไทย ๔ ฉบับ
ได้แก่ เกลนิวส์ พิมพ์ไทย ไทยรัฐ ข่าวสยาม สยามรัฐ สยามนิกร ชาวไทย และ
ประชาธิปไตย ผลปรากฏออกมาว่าเนื้อหาในการเสนอข่าวจากแหล่งข่าวต่าง ๆ คิดเป็นร้อย
ละ มีดังนี้ :-^{๑๕๒}

ข่าวจากแหล่งพระนคร-ธนบุรี	๑๓.๕๕๖	เปอร์เซ็นต์
ข่าวจากแหล่งข่าวต่างจังหวัด	๔.๒๕๕	"
ข่าวจากแหล่งข่าวต่างประเทศ	๖.๖๐๓	"
รวมเนื้อหาในการเสนอข่าวทุกประเภท	๒๔.๔๑๒	"

ข่าวจากแหล่งข่าวต่าง ๆ นี้ ยังแบ่งออกได้ตามสาระประโยชน์ของเนื้อหา ซึ่ง
การจำแนกข่าววิธีนี้คำนึงถึงสาระประโยชน์ซึ่งผู้อ่านพึงได้รับ เป็นผลตอบแทนจากการอ่านหนังสือพิมพ์ซึ่งเป็นการช่วยให้ผู้อ่านได้มีประสบการณ์และทรรศนะกว้างขวางออกไป ประเภทของ
ข่าวที่จำแนกได้ตามสาระประโยชน์ของเนื้อหาที่ผู้อ่านพึงได้รับนี้ แยกออกได้เป็น ๒ ประ-
เภท ^{๑๕๓} คือ

ก. ข่าวสารประโยชน์หรือข่าวแข็ง (Hard news) คือข่าวซึ่งผู้อ่านได้รับผล
ตอบแทนทางจิตใจซ้ำ แต่เนื้อหาของข่าวเป็นเรื่องมีสาระประโยชน์ ไม่มีผลกระทบกระ-
เทือนหรือรบกวนอารมณ์ของผู้อ่านแต่อย่างใด แต่ผลที่ผู้อ่านได้รับ คือ ผู้อ่านสามารถเรียนรู้ถึง
เหตุการณ์หรือเรื่องราวตลอดจนความเคลื่อนไหวที่สำคัญในสังคม ข่าวสารประโยชน์หรือ
ข่าวแข็งนี้ยังจำแนกออกเป็นประเภทย่อย ๆ ดังนี้

- ข่าวการบริหารประเทศ หมายถึงข่าวสารอันเกี่ยวกับการบริหารประเทศของ

^{๑๕๒} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๘๘, ตารางที่ ๒.

^{๑๕๓} Wilbur Schramm (ed.), Mass Communications (Urbana: University of Illinois Press, 1949), pp. 288 - 303.

รัฐบาล ทดสอบเรื่องราวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง และบุคคลสำคัญทางการเมือง และการบริหารของประเทศ

- ข่าวความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หมายถึงข่าวสารเกี่ยวกับกิจการต่างประเทศของประเทศไทยก็ดี ข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมของต่างประเทศก็ดี รวมตลอดถึงข่าวเกี่ยวกับองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ เป็นต้น

- ข่าวเศรษฐกิจ หมายถึงข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือเรื่องราวทางเศรษฐกิจ รวมตลอดถึงข่าวเกี่ยวกับการค้าและการพาณิชย์

- ข่าวการศึกษาวัฒนธรรมและศาสนา หมายถึงข่าวเกี่ยวกับกิจการทางการศึกษา โรงเรียน มหาวิทยาลัย รวมทั้งข่าวความเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรมและศาสนา.

ข. ข่าวบันเทิงหรือข่าวอ่อน (Soft news) ข่าวประเภทนี้ตรงกันข้ามกับข่าวสารประโยชน์ หรือข่าวแข็ง ผลตอบแทนที่ผู้อ่านได้รับจากการอ่านข่าวประเภทนี้ เป็นผลตอบแทนที่รู้สึกได้ทันที ผู้อ่านข่าวประเภทนี้ยอมเกิดอารมณ์รื่นเริง เบาสมอง บางครั้งอาจเป็นเรื่องรุกร้าอารมณ์ให้ค้นค้นหาเสียว เป็นผลตอบแทนที่ผ่านมาร้าอารมณ์ผู้อ่าน ไม่มีสาระประโยชน์เหลือตกค้างอยู่ ข่าวบันเทิงหรือข่าวอ่อนนี้ ยังจำแนกออกเป็นประเภทย่อยๆ ดังนี้

- ข่าวอาชญากรรม หมายถึงข่าวเกี่ยวกับการกระทำผิดทางอาญา ซึ่งอาจจะมี ความรุนแรง หรือไม่มีความรุนแรงก็ตาม ทั้งนี้รวมตลอดถึงเรื่องราวอันเกี่ยวกับการกระทำ ซึ่งอาจไม่เป็นความผิดทางอาญา แต่เป็นสิ่งอื่นไม่ควรปฏิบัติตามหลักศีลธรรม และจรรยาอัน คึงามของสังคม เช่นข่าวโจรเรียกค่าไถ่ ข่าวปล้นฆ่า ข่าวลอลวง ช่มชู้ เป็นต้น

- ข่าวกีฬา หมายถึงข่าวสารอันเกี่ยวกับกิจกรรมการกีฬา และข่าวความเคลื่อนไหวของบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับวงการกีฬา

- ข่าวอุบัติเหตุ ภัยพิบัติ และข่าวปาฏิหาริย์ ข่าวประเภทนี้อาจใกล้เคียงกับข่าวอาชญากรรม และบางเรื่องอาจจัดอยู่ในประเภทข่าวอาชญากรรมก็ได้ แต่ข่าวประเภนี้

หมายเหตุเฉพาะถึง เรื่องราวที่เกิดขึ้นอันมีผลก่อให้เกิดความวิตกแก่ชีวิตและทรัพย์สินของบุคคล ทั้งรวมตลอดถึงข่าวเกี่ยวกับ เรื่องราวทางไสยศาสตร์หรือ เหตุการณ์ซึ่งไม่อาจอธิบายได้ด้วย เหตุผลสามัญปกติของมนุษย์ ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นข่าวที่ก่อให้เกิดความตื่นตัวเร้าอารมณ์ผู้อ่าน ทั้งสิ้น เช่น ข่าวอุทกภัย ข่าวเพลิงไหม้ ข่าวพบบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่สามารถรักษาโรคต่าง ๆ ได้ เป็นต้น

- ข่าวเกี่ยวกับวงการบันเทิง หมายถึงข่าวสารเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของบุคคล หรือเรื่องราวในวงการบันเทิง เช่น ภาพยนตร์ ละคร โทรทัศน์ เป็นต้น ทั้งนี้หมายรวมถึง ข่าวเกี่ยวกับธุรกิจการบันเทิงด้วย เช่น ข่าวการสร้างภาพยนตร์ ข่าวสังคมการา วิจารณ์ เรื่องภาพยนตร์ รายการภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ เป็นต้น

- ข่าวสังคม หมายถึงเรื่องราวและเหตุการณ์อันเกี่ยวกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงสังคม ทั้งนี้อาจ เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตส่วนตัวของบุคคลเหล่านั้นด้วย

หนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยในปัจจุบันนี้ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์เข้าเสนอข่าวอ่อนหรือ ข่าวเร้าอารมณ์ เป็นส่วนใหญ่ และหนังสือพิมพ์รายมุงเสนอความคิดเห็นในทางบทรบรณาธิการ บทวิจารณ์ คอลัมน์พิเศษ ซึ่งเป็นประเภทข่าวแข็ง

๒. หนังสือพิมพ์มีหน้าที่ตีความหมายของข่าว ๑๕๔ หรือผู้อีกนัยหนึ่งว่าวิพากษ์วิจารณ์ ข่าวซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน ช่วยให้อ่านมีพัฒนาการในด้านความคิดและทำให้เกิดความเข้าใจในข่าวสารด้วย ทั้งนี้หนังสือพิมพ์ฉบับนั้นจะต้องมีความรับผิดชอบในการเสนอข่าว และซื่อสัตย์ต่อผู้อ่าน มีผู้อ่านบางพวกเห็นว่าหนังสือพิมพ์เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในฐานะที่หนังสือพิมพ์เป็นแหล่งข่าวสารและมีการตีความหมายเกี่ยวกับกิจการสำคัญ ๆ ของโลก ทั้งนี้หมายความว่าความสนใจของผู้อ่านไม่ได้จำกัดอยู่แค่เพียงว่าหนังสือพิมพ์เป็นแหล่งสะสมข่าวสารที่สมบูรณ์เท่านั้น มีคนเป็นจำนวนมากที่สนใจบทวิจารณ์ เหตุการณ์ปัจจุบันจากทั้งบทรบรณาธิการและจากข้อเขียนของนักเขียน ซึ่งผู้อ่านได้ใช้ เป็นเครื่องช่วยตัดสินใจเห็นของตนด้วย จึงเป็นที่น่า

สิ่ง เกตว่าหนังสือพิมพ์รายวันมีอิทธิพลต่อผู้อ่าน เพราะการวิพากษ์วิจารณ์ข่าว ดังเช่นหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ใช้เนื้อที่ส่วนใหญ่ในการวิพากษ์วิจารณ์ข่าวหนังสือพิมพ์สยามรัฐจึงประกอบด้วย คอลัมน์ บทความและบทสารคดี ที่เกี่ยวกับการเมือง การนำเรื่องของรัฐบาลมาเขียน วิพากษ์วิจารณ์ ซึ่งก็เป็นที่สนใจของผู้อ่านมาก ดังเช่นคอลัมน์ "ทีเล่นทีจริง", "รอบ ๆ สยามรัฐ", "ริมถนนร่นแคว", "เรื่องของโลก" และ "ซัดจังหวะ" เป็นต้น เป็นการ นำข่าวมาวิจารณ์ทั้งสิ้น

๓. หนังสือพิมพ์ในฐานะสื่อมวลชน ทำหน้าที่เป็นตัวกลางแห่งสัจจะและความเข้าใจ อันดีระหว่างกลุ่มชนทุกประเภททุกระดับชั้น ^{๑๕๕} ในการแข่งขันหรือเรียกร้องความต้องการ จากประชาชนหนังสือพิมพ์สามารถช่วยเร่ง เร้าความรู้สึกและ เป็นผู้จูงใจมวลชนให้คล้อยตามได้ สำหรับประเทศที่อยู่ในระหว่างการพัฒนา เช่นประเทศไทย หนังสือพิมพ์จึงมีบทบาทสำคัญมาก ในการ เร่ง เร้าและพัฒนาประเทศไปสู่ความเจริญทุก ๆ ด้าน เพราะหนังสือพิมพ์จะเป็น เสมือนอุปกรณ์หรือ เครื่องมือที่รัฐบาลใช้ เพื่อให้เข้าถึงประชาชนได้เป็นอย่างดี จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ ได้กล่าวไว้เมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๐๖ เมื่อไปทำพิธีเปิดการสัมมนาหนังสือพิมพ์ แห่งประเทศไทย ณ หอประชุมเล็กมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีความตอนหนึ่งว่า

" --- ข้าพเจ้ามีความเชื่อมั่นว่า สิ่งที่จะสามารถสร้างความสามัคคีอันดี ให้มีขึ้นในชาติได้อีกสิ่งหนึ่งนั้น ก็คือบรรดาสื่อมวลชน อันรวมถึงหนังสือพิมพ์ด้วยนั่นเอง ... " ^{๑๕๖}

ผู้บริหารประเทศหรือรัฐบุรุษคนสำคัญ ๆ ที่มีหน้าที่ในการปกครองประเทศ ย่อม เห็นความสำคัญในชั้นของหนังสือพิมพ์เป็นอย่างมาก และมักใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องมือในการแถลงนโยบาย และแก้ความขัดแย้งหรือความรู้สึกที่ไม่ดีของประชาชนที่มีต่อฝ่ายปกครอง ให้หมดสิ้นไป รัฐบาลยุคปัจจุบันนี้จึง เปิดโอกาสให้หนังสือพิมพ์ได้นำข่าวทางราชการไปเสนอ มีการประชุมหนังสือพิมพ์เพื่อให้สัมภาษณ์ (Press conference) เพื่อแถลงนโยบายและ

^{๑๕๕} Emery, op. cit., p. 174.

^{๑๕๖} มูลนิธิวิชาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, การประชุมสัมมนาหนังสือพิมพ์...,

ซึ่งแจ่มชัดและเอื้อยในการบริหารประเทศให้ประชาชนได้เข้าใจโดยทั่วถึง เพราะหนังสือพิมพ์แพร่หลายไปได้ทั้งทุกหนทุกแห่ง ตัวอย่างเช่น เมื่อมีการปฏิวัติในวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๑๔ นั้น คณะปฏิวัติได้ออกประกาศของคณะปฏิวัติคือเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อชี้แจงนโยบายในการปรับปรุงการปกครองประเทศ ให้ประชาชนได้ทราบ นอกจากนั้นยังแถลงชี้แจงในเรื่องบางเรื่องที่คณะปฏิวัติต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงใหม่ เช่น ซึ่งเหตุตั้งนครหลวงและเทศบาลใหม่ว่าเพื่อให้การบริหารประเทศมีประสิทธิภาพขึ้น เผยเหตุขึ้นภาษารถยนต์อีกเท่าตัวเพื่อประหยัดและลดความโอ้อาพมเพื่อย เป็นต้น

ตัวอย่างคำปราศรัยที่มีคดีของ เลขาธิการองค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ พลโทเฮซุส วาร์กัส กล่าวแก่นักศึกษาแผนกสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ และนักศึกษาแผนกวารสารศาสตร์ คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ในคราวไปเยี่ยมชมองค์การสนธิสัญญาป้องกันร่วมกันแห่ง เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อสมมติกรรมการด้านแถลงข่าว เมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ใจความสำคัญเกี่ยวกับบทบาทและภาระหน้าที่รับผิดชอบซึ่งวงการหนังสือพิมพ์มีต่อความเจริญก้าวหน้าของสังคมในประเทศ เสรีของ เอเชีย มีความตอนหนึ่งว่า

--- หน้าที่รับผิดชอบประการหนึ่งของหนังสือพิมพ์คือนักกิจกรรมว่าด้วยปัญหาการป้องกันและความมั่นคงของชาติ ยุคนี้เป็นยุคล่อแหลม หนังสือพิมพ์ของยุคนี้ มีภาระที่จะช่วยกระตุ้นความพยายามของรัฐบาลในอันที่จะรักษาสันติภาพ และเสรีภาพ จะต้องช่วยอย่างสุดกำลังที่เดียว และไม่ใช่ว่าเท่านั้น หนังสือพิมพ์จะต้องคอยสอดส่อง ระวังมิให้คอมมิวนิสต์เข้ามาแทรกซึมยุยงส่งเสริมวงการของชนค้าย ข้าพเจ้าเชื่อว่าสำหรับประชาชน ซึ่งกำลังสร้างเนื้อสร้างตัวอยู่ในความเป็นเสรีนั้น ถ้าเขาเกิดไปทราบข่าวว่า หนังสือพิมพ์ที่พวกเขาเชื่อถือต้องตกไปเป็นเครื่องมือของลัทธิต่าง-ต่างอันน่าเกลียดกลัวโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตามที ก็จะเป็นเหตุความซึ่งทำให้เขาเกิดความรู้สึกท้อแท้ใจได้มากที่สุด --- ๑๕๗

๑๕๗ "คำปราศรัยที่มีคดีของ เลขาธิการ สปอ.," สารประชาชน, ๖(๒๑ กันยายน ๒๕๑๒), ๑๔ - ๑๕.

นอกจากนี้หนังสือพิมพ์ยังทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างคนในชุมชนและในสังคมต่าง ๆ ควบคู่กัน ผู้อ่านบางกลุ่มดูเหมือนจะใช้หนังสือพิมพ์ก็เพราะว่าหนังสือพิมพ์ทำให้พวกเขาถูกกล่าวขวัญถึงในงานสังคม ควบคู่กันหนังสือพิมพ์จึงมีคุณค่าด้านการสนทนา ^{๑๕๘} (Conversational Value) ผู้อ่านไม่เพียงแต่จะเรียนรู้ถึงสิ่งที่เกิดขึ้นแล้วนำไปเล่าให้เพื่อนฟัง แต่ยังสามารถค้นหาความเห็นและการตีความเพื่อนำไปสนทนาถกเถียงกันในหมู่เพื่อนฝูงได้ หนังสือพิมพ์ยังลงเรื่องต่าง ๆ ที่คนสนใจ เช่นการแนะนำกันเป็นส่วนตัว คอลัมน์ซุบซิบ ที่เรียกกันว่า คอลัมน์สังคมซึ่งมีเป็นประจำในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับในปัจจุบันนี้ และเป็นที่นิยมอ่านกันมากในหมู่ผู้อ่านทุกประเภททุกชั้น

ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่จำหน่ายดีที่สุดในขณะนี้ กล่าวคือมีจำนวนผลิตถึงวันละ ๓๑๕๐๐๐ ฉบับ และมีส่วนที่เหลือจำหน่ายประมาณ ๕ เปอร์เซ็นต์ ของจำนวนผลิต ^{๑๕๙} ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐนี้ มีคอลัมน์ข่าวสังคมถึง ๕ คอลัมน์ด้วยกันคือ สังคมเมืองหลวง ในคอลัมน์ "บุคคลในข่าว" สังคมชนบท ในคอลัมน์ "สังคมภูมิภาค" สังคมสตรีในคอลัมน์ "บทบาทสตรี" สังคมคารา ในคอลัมน์ "ประกายคารา" และสังคมกีฬา ในคอลัมน์ "สโมสรนักสู้"

ในหนังสือพิมพ์ เคลวินาส มีคอลัมน์สังคมเมืองหลวงของ "เรือใบ" สังคมภูมิภาคในคอลัมน์ "มิตรทั่วราชอาณาจักร" คอลัมน์ "ลัทธิซุบซิบ" และสังคมกีฬาในคอลัมน์ "มุมที่ ๕" โดย "สงโค"

พิมพ์ไทย มีคอลัมน์สังคม ๔ คอลัมน์ ได้แก่ "บอกกล่าว" โดย "เล่าสิบ" เป็นข่าวสังคมเมืองหลวง "สังคมต่างเมือง", "ชุมทางบันเทิง" และ "ชมรมกีฬา" ซึ่งเป็นข่าวบุคคลในวงการกีฬา

^{๑๕๘} Schram, Mass Communication..., p. 39.

^{๑๕๙} สัมภาษณ์ นายอุทธรณ์ พลกุล, ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ๕ ธันวาคม ๒๕๑๔.

เนื้อหาของคอลัมน์ข่าวสังคม มีทั้งข่าวบันเทิง ข่าวสังคมสงเคราะห์ การเห็นแบบวิพากษ์วิจารณ์ การให้ข้อเท็จจริงใหม่ ๆ ที่ไม่ปรากฏในข่าว แต่ที่คนอ่านนิยมกันมากคือ การเขียนข่าววิพากษ์วิจารณ์คนอื่น และลงข่าวตัวเอง ทั้งนี้เป็นหลักจิตวิทยาอย่างหนึ่งซึ่งคนทั่วไปมักสนใจใคร่รู้เห็นความเป็นไปของคนที่อยู่รอบ ๆ ตัวเรา และชอบที่จะให้ตัวเองได้รับการกล่าวขวัญในทางที่ดี หนังสือพิมพ์ในปัจจุบันนี้จึงถือหลักนี้เป็นเรื่องสำคัญในการให้บริการผู้อ่าน แต่มักจะห้ามมากไปในทำนองกล่าวร้ายบุคคลผู้เป็นข่าวในทางอกุศลไม่เป็นความจริงบ้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งบุคคลในข่าวที่ชอบนามกล่าวถึงต้องเป็นผู้มีชื่อเสียงโด่งดังในวงการต่าง ๆ ซึ่งการกระทำแบบนี้หนังสือพิมพ์อาจจะลืมไปว่าเป็นการฉีกหลักจรรยาบรรณก็ได้ เพราะหน้าที่ที่แท้จริงของหนังสือพิมพ์นั้น เพียงแต่รายงานความเคลื่อนไหวหรือการกระทำที่เป็นประโยชน์ของบุคคลต่าง ๆ ในสังคม ให้ทราบทั่วกัน อย่างไรก็ตามข่าวสังคมที่หนังสือพิมพ์เสนออยู่ปัจจุบันนี้ ก็ให้ทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ การลงสรรเสริญผู้ที่ทำคุณประโยชน์ ก็เป็นการประกาศคุณความดีของบุคคลนั้น ให้ชุมชนได้ยึดถือเป็นตัวอย่างที่ดี ส่วนการลงข่าวของบุคคลที่ประพฤตินิด ทำความเสื่อมเสียให้กับสังคม ถ้าเป็นจริง ไม่ใช่การกล่าวร้ายกัน ก็ถือว่าเป็นการเสนอตัวอย่างไม่ดีให้กับสังคมได้จกจำเป็นแบบอย่างและคนอื่น ๆ อาจกลัวเกรงไม่กล้าประพฤตินิดเพราะกลัวถูกนินทาแล้วทำให้เป็นที่อับอาย ก็เป็นส่วนที่ดีที่ช่วยให้คนในสังคมรู้จักประพฤติกว้างขึ้น ข้อเสียก็คือ การลงข่าวส่วนตัวที่เป็นเรื่องไม่ดีของคนในสังคม อาจเป็นการเผยแพร่แบบอย่างที่ไม่ดีและเป็นการฉีกมารยาทของหนังสือพิมพ์

ตัวอย่าง ข่าวสังคมที่ลงในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ

ไทยรัฐ ฉบับนี้ ประจำวันอังคารที่ ๔ มิ.ย. ครบ

๐๔.๐๐ น. วันนี้ ที่อนุสาวรีย์ประชาธิปไตย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และ สมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จ ฯ ถึงปริมณฑล ทรงตรวจพล แล้วเสด็จขึ้นพระลาน ภูมิสถาปนการทหารสูงสุด กราบบังคมถวายพระพร -----

ณ ห้องพระโรงวังท่าพระ มหาวิทยาลัยศิลปากร เฉียบ ปรากฏพันธุ์แจ่ง กรมศิลปากรอันเชิญภาพเขียนฝีพระหัตถ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ให้ประชาชนชม แต่เข้าถึงค่า ๓ วัน ๓ คืน เริ่มแต่วันที่ ๔ นี้---

ส.ส. ประมวล กุลมาตย์ กรรมการกลางพรรค ส.ป.ท. เสนอ
 เพชรา เขาวราษฏร์ เจ้าแห่งสมัคร ส.ส. พระนคร มีคนบอก
 เสนอดึก เสนอ คุณหญิง โมฬี คอมนตร์ จึงจะถูกต้อง เธอเป็น
 สตรีที่น่านับถือโดยแท้ เพราะสามารถอยู่กับ "เทวคา ปาก-
 ปลาร้า" ไคควยดี มีความอดกลั้นเป็นคุณธรรมล้ำเลิศจริง ๆ.---

คอลัมน์ "ลัทธิคาชชูป" ในหนังสือพิมพ์เคลนิวส์ มีวิธีการเขียนข่าวสังคมแบบเรียบๆ
 กล่าวถึงข่าวที่ค้างในสังคมชั้นสูง ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือเห็นขมขื่นให้ดูเป็นบุคคลในข่าว
 ต้องเสียหาย หรือนำเรื่องส่วนตัวที่ไม่ควรมีวิจารณ์ กังตัวอย่าง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรม
 ราชินีนาถ จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานสมรส สุรพงษ์
 ไปนยานนท์ บุตรชาย หลวงจำรูญ เนติศาสตร์ กับ อภินันท์ บุตรสาว
 ม.ล. ปิ่นไทย มาลากุล ในวันที่ ๒ สิงหาคม -----
 เชื้อชาย รั้งสิมันต์ กับ มาคาม สุชาติ จะบินไปเบอร์ลิน วันนี้ เพื่อ
 เยี่ยมเยือนบุตรสาวกับบุตรเขย นานประมาณ ๓ เดือน กลับ-----
 ควยเหตุผลส่วนตัวบางประการ นิตยา วงศาโรจน์ หิวเงินเดือนครึ่งหมื่น
 ลาออกจากงานประจำและกำลัง เมียงมองหาอาชีพใหม่ -----

นอกจากนี้ยังมีวิธีการรายงานข่าวสังคมอีกแบบหนึ่งซึ่งแตกต่างไปจากที่กล่าวมาแล้ว
 ได้แก่ข่าวสังคมเมืองหลวงของหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ระ เภทบรรจุนื้อหา
 ที่เป็นสาระประโยชน์ (hard news) สยามรัฐมีคอลัมน์สังคม ๑ คอลัมน์เท่านั้น และเป็น
 การรายงานข่าวสังคมที่เป็นการเก็บตัวอย่างข่าว เหตุการณ์ในเมืองหลวงที่เกิดขึ้นกับบุคคล
 ต่าง ๆ มารายงานเพื่อเป็นแบบอย่าง ส่วนใหญ่มักเป็นข่าวอาชญากรรม ที่จะ เป็นภัยของคน
 เมืองหลวง เป็นการเตือนให้สังคมไคระวังตัวและจกจำไว้ คอลัมน์นี้ชื่อว่า "ภัยของคน
 เมืองหลวง" รายงานโดย "ไว ตาพิพย์" ลงประจำหน้า ๒

ตัวอย่าง

เป็นนักมวยก็ต้องลูกแต่เช้า ออกวิ่งเพิ่มพลังให้กับตนเอง แต่พอกลับเข้าบ้านอาบน้ำอาบท่าเสร็จแล้ว นายทูล กลับห่อเหี่ยว หมกกำลังใจที่จะพิชช้อมเอาคือ ๆ ----- สร้อยคอหนัก ๕ บาท นาฬิกา แหวนทองคำ ใส่กระเป๋าชวนไว้วางฝาถูกมือไม่คิดงเอาไปเสียแล้ว-----

จากการสำรวจ เนื้อที่ของคอลัมน์ข่าวสังคมในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ของ พงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร ๑๖๐ ปรากฏว่ามีเนื้อที่ ๓.๘๙๓ เพอร์เซ็นต์ ของเนื้อที่ทั้งหมด ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับเนื้อที่คอลัมน์ประเภทอื่น ๆ ทั้งหมดแล้ว มีเปอร์เซ็นต์สูงที่สุด ซึ่งการที่ข่าวสังคมในหนังสือพิมพ์รายวันภาษาไทยมากขึ้นนี้ นายพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร ได้ให้ข้อสังเกตว่าอาจเนื่องมาจากเหตุผลดังนี้ คือ ๑๖๑

ก. ในช่วงที่คณะปฏิวัติควบคุมหนังสือพิมพ์อย่างรุนแรงตั้งแต่ปี ๒๕๐๑ เป็นต้นมา นั้น ทำให้หนังสือพิมพ์ไม่สามารถที่จะเสนอข่าวอื่นใด ที่อาจจะกระทบกระเทือนต่อความไม่พอใจของรัฐบาลได้ หนังสือพิมพ์จึงหันมาเสนอข่าวบุคคลในสังคม ซึ่งตรงกับอุปนิสัยของคนไทยที่อยากรู้อยากเห็นเรื่องของคนอื่น ทำให้ข่าวสังคมได้รับความนิยมมากขึ้นเป็นลำดับ

ข. เป็นผลสืบเนื่องจากวิวัฒนาการตามสังคมของหนังสือพิมพ์ สังคมไทยในปัจจุบัน เคารพนับถือขึ้นชอบในตัวบุคคลมากขึ้นกว่าเดิม ธุรกิจการค้าที่ก้าวหน้าขึ้นทำให้บุคคลมีความสำคัญมากขึ้น ความเคลื่อนไหวของบุคคลสำคัญ ซึ่งอาจสำคัญโดยตำแหน่ง อำนาจ เงิน หรือความสวยงาม อื่นใด ก็ย่อมเป็นสิ่งที่อยากรู้อยากเห็นของคนทั่วไป

ค. ข่าวสังคมนั้นเมื่อพิจารณาให้ละเอียดแล้วก็คือข่าวสั้น ๆ ข่าวหนึ่งนั่นเอง แต่ผู้เขียนข่าวเอาตัวบุคคลขึ้นมาเป็นส่วนสำคัญ และตัดความไม่พอใจ

๔. ประโยชน์ทางการศึกษา หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องวัดได้ว่า ชุมชนใดมีการศึกษาถึงขนาดพอสมควรหรือไม่ องค์การศึกษาวិทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

๑๖๐ พงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร, เรื่องเดิม, หน้า ๕๓.

๑๖๑ เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

(Unesco) แห่งประเทศไทย ทำสถิติไว้ว่า ในประชากร ๑๐๐ คน ถ้ามีวิทยุฟัง ๓ เครื่อง มีที่นั่งภาพยนตร์ ๒ ที่ และมีหนังสือพิมพ์อ่าน ๕ ฉบับ แสดงว่าชุมชนนั้นมีการศึกษาคือพอสมควร ๑๒๒ ทั้งนี้เพราะการศึกษาไม่ได้หมายถึงการเรียนวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรในชั้นเรียนเท่านั้น แต่หมายถึงการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ด้วย เช่น จากการอ่านหนังสือพิมพ์ ฟังวิทยุ ชมโทรทัศน์ภาพยนตร์ สื่อมวลชนต่าง ๆ เหล่านี้สามารถจะนำเรื่องราวต่าง ๆ ไปสู่บุคคลเป็นจำนวนมากได้ แม้ว่าบุคคลเหล่านั้นจะแยกกันอยู่ในสถานที่ต่าง ๆ กันก็ตาม จึงนับได้ว่าสื่อมวลชนมีความสำคัญต่อการศึกษามาก เพราะช่วยเผยแพร่ข่าวสารความรู้ ทักษะคติและวัฒนธรรมแก่มวลชนได้รวดเร็ว แต่ในบรรดาสื่อมวลชนทั้งหลายเหล่านั้น หนังสือพิมพ์รายวันมีบทบาทและอิทธิพลต่อการศึกษามากที่สุด เพราะเสนอข่าวสารได้คงทนถาวรเป็นหลักฐาน และให้โอกาสแก่ผู้อ่านได้มีเวลานึกคิดคริกตรอง และสามารถจะอ่านย้อนกลับไปได้ หนังสือพิมพ์จึงเข้าถึงมหาชนได้ทุกชั้นทุกวัย ๑๒๓ หากจะพิจารณาถึงประโยชน์ทางด้านการศึกษาโดยพิจารณาจากข่าว เรื่องราวคอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับแล้ว จะเห็นว่า หนังสือพิมพ์มีความสำคัญและให้ประโยชน์ทางด้านการศึกษาวิชาการต่าง ๆ ไม่น้อยดังต่อไปนี้

๔.๑. ช่วยให้เกิดความรู้กว้างขวางขึ้น ทันต่อเหตุการณ์ของโลก คอลัมน์ข่าวการเมืองและการปกครองภายในประเทศซึ่งมีเรื่องเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล การตัดสินใจของรัฐบาลในปัญหาต่าง ๆ คำปราศรัยของบุคคลสำคัญ กฎหมายใหม่ หรือ กฎหมายที่แก้ไขเพิ่มเติม เหตุการณ์เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยในประเทศ เหล่านี้มีส่วนทำให้ผู้อ่านได้รู้ถึงนโยบายการปกครองประเทศ ทำให้ประชาชนเข้าใจ และสามารถประพจน์ตนได้ถูกต้อง และรู้ถึงหน้าที่ของพลเมืองในทำนองเดียวกัน ข่าวการเมืองและการปกครองในต่างประเทศ ก็ทำให้ผู้อ่านได้ทราบถึงความเป็นไปของประเทศต่าง ๆ ในโลก ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาภูมิศาสตร์ประวัติศาสตร์ต่างประเทศด้วย

๑๒๒ ช. ทวีพูล, "หนังสือพิมพ์กับการศึกษา," วารสาร ส.บ.ท. (๑๗ พฤษภาคม ๒๕๐๘), ๒๕.

๑๒๓ Emery, op. cit., p. 174.

คอลัมน์เกี่ยวกับวิทยาการแขนงต่าง ๆ เช่น วิทยาศาสตร์ การค้นพบสิ่งใหม่ ๆ และ วิทยาการก้าวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์ เกษตรศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และ ศิลปศาสตร์แขนงต่าง ๆ นั้น มีส่วนช่วยให้นักเรียนมีความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นจากที่เรียนใน ชั้นเรียน นางสาวจระไน แกลโกศล^{๑๖๔} ได้ทำการวิเคราะห์เนื้อหาการเรียน การของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เคลินิวส์ สยามนิกร และ สยามรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒ ทำให้เห็น เนื้อหาทางด้านวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าได้เด่นชัด ดังนี้

ตารางที่ ๘ การวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการศึกษารายวันของหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ เคลินิวส์ สยามนิกร และ สยามรัฐ ในปี พ.ศ. ๒๕๑๒

น.ส.พ.	หมวดวิชา สังคมศาสตร์	วิทยาศาสตร์	ภาษา และ วรรณคดี	การศึกษา
ไทยรัฐ	๑๓๑.๓๐๐๐	๑๓๓.๘๕๓๑	๑๘.๒๖๖๖	๕๖.๘๘๕๓
เคลินิวส์	๓๕.๓๘๓๘	๓๕.๐๐๐๐	๑๘	๕๒.๓
สยามนิกร	๕๖.๕๑๘๕	๕๖.๘	-	๕๒.๖๘๕๖
สยามรัฐ	๑๐๑.๘๘๒๘	๘๓.๕	-	๓๐.

๘.๒ ชาวเรื่องราวสารคดีที่เกี่ยวกับผลงานความสำเร็จ ความพ่ายแพ้ ของบุคคลสำคัญต่าง ๆ ทั้งในประเทศและทั่วโลก ช่วยให้ทราบชีวประวัติบุคคลสำคัญ ซึ่งบางครั้งรายละเอียดปลีกย่อยในหนังสือพิมพ์จะมีมากกว่าในตำราเรียน บางครั้งจะมี ประวัติ หรือเรื่องราวของบุคคลสำคัญลงในหนังสือพิมพ์ก่อน แต่ยังไม่ตีพิมพ์เป็นหนังสือเล่ม ออกตลาดหนังสือ เช่น ชาว ๓ นักบินอวกาศโซเวียต เสียชีวิตขณะลงจากอวกาศ ซึ่งเป็น ชาวหนังสือพิมพ์ได้รับรายงานจากสำนักข่าวทาสส์ ของโซเวียตรัสเซีย แล้วนำมารายงาน ให้อ่านทราบทันที

^{๑๖๔} จระไน แกลโกศล, "การวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการศึกษารายวันของหนังสือพิมพ์ รายวันของไทย," หน้า ๖๑.

๔.๓. เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันนี้และหนังสือพิมพ์ฉบับที่กล่าวหรือเรื่องราวนั้นไว้ ต่อมาภายหลังเหตุการณ์นั้นก็กลายเป็นประวัติศาสตร์ เราสามารถเก็บหนังสือพิมพ์ไว้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ ดร. นีออน สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ๑๖๕ อาจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กล่าวว่า หนังสือพิมพ์เก่าช่วยในการสอนประวัติศาสตร์ได้ทางหนึ่งในแง่ที่ช่วยทำให้มองเห็นบรรยากาศของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ในระยะนั้นได้ กล่าวคือ การรายงานข่าวประจำวันในหนังสือพิมพ์ ทำให้เข้าใจสภาพเหตุการณ์ และความเคลื่อนไหวของเรื่องราวที่เกิดขึ้นได้ชัดเจน ส่วนข้อเท็จจริงที่จะเชื่อถือได้มากน้อยแค่ไหนนั้น จะต้องอาศัยเอกสารอย่างอื่นประกอบการพิจารณาด้วย

ผู้ที่เกี่ยวข้องในการเขียนประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญ จะเห็นความสำคัญของหนังสือพิมพ์มาก เพราะหนังสือพิมพ์เป็นกระจกเงาสะท้อนให้เห็นเหตุการณ์ในสังคมในสมัยที่เป็นประวัติศาสตร์นั้นได้ ๑๖๖

James Ford Rhodes ๑๖๗ นักประวัติศาสตร์ที่มีชื่อเสียงในศตวรรษที่ ๑๙ และต้นศตวรรษที่ ๒๐ แห่งสหรัฐอเมริกาได้พิสูจน์ถึงคุณค่าของหนังสือพิมพ์ในฐานะที่เป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ เขาเขียนประวัติศาสตร์คำหลักวิชา และเขาก็ได้ใช้ประโยชน์จากหนังสือพิมพ์อย่างกว้างขวาง ประมาณปี พ.ศ. ๑๘๕๐ เขาได้เริ่มศึกษาประวัติศาสตร์ระยะก่อนสงครามกลางเมือง เล็กน้อย เขาต้องการขยายเรื่องของเขาให้กว้างขึ้น เขาก็พบว่าถ้าไม่ได้อาศัยเรื่องในหนังสือพิมพ์มาประกอบแล้ว จะไม่มีใครเข้าใจประวัติศาสตร์ตอนนั้นเลย และจากหนังสือพิมพ์นี้เอง เขาได้หลักฐานมากมายซึ่งไม่อาจจะหาได้จากที่อื่น เช่น เหตุใด

๑๖๕ สัมภาษณ์ นางสาวนีออน สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, อาจารย์คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๑๔.

๑๖๖ James Moran, "Value of Newspaper," Progress in Library Science, 1967. p. 145.

๑๖๗ Bernard Wax, "Newspaper Collections and History," Library Trends, XIII (October, 1964), 256 - 257.

Webster จึงไม่ได้รับแต่งตั้งเป็นประธานพรรค whig ในปี ค.ศ. ๑๘๕๒ และเหตุที่
Winfield Scott จึงได้รับแต่งตั้งเป็นหัวหน้าพรรคแทน เรื่องเหล่านี้เขาพบในหนังสือ
พิมพ์ Boston Courier ซึ่งเขียนโดยผู้แทนคนหนึ่งของรัฐ Massachusetts เป็นคน

๑๖๘. ชาวอาชญากรรม เป็นตัวอย่างที่ดีในการอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับศีลธรรม
คุณธรรม ความประพฤติ เป็นประโยชน์แก่การศึกษาถึงพฤติกรรมของคนในสังคม เป็นส่วน
ของการศึกษาด้านจิตวิทยา และสังคมวิทยา นอกจากนั้นยังช่วยสร้างทัศนคติที่ดีในการดำรง
ชีวิตให้กับเด็กด้วย กล่าวคือ ครูอาจจะช่วยให้เด็กแยกแยะสิ่งที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ว่า
ชาวใดเป็นตัวอย่างที่ดี และชาวใดเป็นตัวอย่างที่ไม่ดี ให้เขาเก็บเอาแต่ส่วนดีไว้ ก็จะ
เป็นการช่วยสร้างทัศนคติที่ดีในการดำรงชีวิตของเขาโดยใช้หนังสือพิมพ์เป็นแนวทางศึกษา
เช่น ชาวโจรกรรมหรือคอรัปชั่นชั้นจ้าวหรือคนกลางคึก แล้วถูกตำรวจจับได้ เป็นตัวอย่าง
ที่ไม่ดีไม่ควรเอาอย่าง และในขณะเดียวกันก็จะช่วยเตือนใจเด็กและประชาชนทั่วไป ให้ระ
มัดระวังตัวในการเดินทางไปในนอกบ้านตอนกลางคืน ช่วยให้ทราบถึงสภาพความเป็นไปของ
สังคมในขณะนั้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวันให้อยู่รอดได้ด้วยความปลอดภัย

ในคำนำกลับกัน ชาวอาชญากรรมในหน้าหนังสือพิมพ์ที่มีการเขียนข่าวประโคมจนเกิน
เลยความจริงอยู่เสมอ นั้น ทำให้เป็นผลเสียต่อผู้อ่าน โดยเฉพาะเยาวชน ดังนั้นหนังสือพิมพ์
ควรจะปฏิบัติตามหลักจรรยาบรรณข้อหนึ่งที่ว่า ต้องมีหน้าที่รายงานข่าวด้วยความซื่อตรงและ
สุภาพ ไม่ละเว้นการเสนอข้อเท็จจริงอันเป็นสาระประโยชน์และบิดเบือนข้อเท็จจริง เพื่อ
ช่วยรับผิดชอบสังคมในเรื่องการลดอาชญากรรมลงได้ ๑๖๘ หนังสือพิมพ์มีอิทธิพลที่จะทำให้เกิด
ปัญหาอาชญากรรมได้มาก ถ้าเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทจะแสวงหารายได้จากการเสนอข่าว
อาชญากรรมแบบสะเทือนอารมณ์โดยไม่คำนึงถึงผลร้ายที่จะเกิดขึ้นแก่กระบวนการให้ความยุติ-
ธรรมในการดำเนินคดี และแก่จิตใจของสาธารณชนผู้อ่าน ๑๖๘ วิธีการเขียนข่าวอาชญากรรม

๑๖๘ Curtis D. Macdougall, Interpretative Reporting (5th ed.;
New York: Macmillan, c 1968), p. 316.

๑๖๘ Nelson A. Crawford, The Ethics of Journalism (New York:
Alfred A. Knopf, Inc., 1914), pp. 114 - 115.

ของหนังสือประเภทนี้คือเขียนเป็นทำนองโฆษณาเผยแพร่อาชญากรรม โดยยกย่องสรรเสริญ อาชญากรคนสำคัญ ๆ และกระทำตัวเป็นผู้แทนหนังสือพิมพ์สำหรับบุคคลเลว ๆ เขียนข่าวให้ เป็นเรื่องชวนขัน ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจและกระบวนกรพิจารณาคดีในศาลต้องเสื่อมเสีย ศักดิ์ศรี แทรกแทรกระบบการให้ความยุติธรรม บิดเบือนข้อเท็จจริงในคดีเขียนข่าวเกิน ความเป็นจริง ทำให้ผู้อ่านเสื่อมความศรัทธาในคุณค่าของกฎหมาย ^{๑๗๐} ในเรื่องอิทธิพล ของหนังสือพิมพ์ นายชาย อุบลเศษประธารักษ์ ^{๑๗๑} ได้ให้ความเห็นว่า หนังสือพิมพ์มี อิทธิพลต่อผู้อ่านทั่ว ๆ ไป ทั้งที่เป็นเยาวชน และเป็นผู้ใหญ่ เว้นเสียแต่ผู้มีสติปัญญาสูง มี ความเข้มแข็งหนักแน่นจริง ๆ เท่านั้น ที่จะไม่ตกอยู่ในอิทธิพลของหนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ นักสังคมวิทยาชาวอเมริกันชื่อ B. Berelson ^{๑๗๒} ได้ให้ความเห็นในเรื่องนี้ว่า

--- ผลที่เกิดขึ้นในจิตใจของผู้อ่าน ไม่ได้เกี่ยวข้องกับโดยตรงและไม่ ได้เป็นไปตาม เจตจำนงของผู้ให้บริการและเนื้อเรื่องของบริการเหล่านั้น ทุนเคิมเกี่ยวกับนิสัยใจคอและความประพฤติ การปฏิบัติของผู้อ่าน ค้างหากที่จะก่อให้เกิดผลขึ้นในทางใด (ดีหรือร้าย) ทุนเคิมกังวลว่า นั้น อาจไม่ให้เกิดผลสมความประสงค์ของผู้ให้บริการ หรือแม้กระทั่ง อาจก่อให้เกิดผลในทางตรงกันข้ามก็ได้ ---

¹⁷⁰ Laurence R. Campbell and Roland E. Wolseley, How to Report and Write the News (New Jersey : Prentice - Hall, 1961), p. 465.

^{๑๗๑} ชาย อุบลเศษประธารักษ์, การหนังสือพิมพ์ (พระนคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง, ๒๕๑๑), หน้า ๒๖.

¹⁷² B. Berelson, "Communication and Public Opinion," Communication in Modern Society; ed. W. Schram (Urbana, Ill.: University of Illinois Press, 1948), p. 168.

๔.๕. หนังสือพิมพ์นำมาใช้เป็นอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนในห้องเรียน
ได้โดยตรง ในวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะในวิชาภาษาไทย และสังคมศึกษา ซึ่งวิธีการที่จะ
นำมาใช้ประกอบการศึกษามีหลายทาง ดังนี้ ^{๑๗๓}

วิชาภาษาไทย

- ใช้ฝึกทักษะในการอ่าน
- ใช้ฝึกทักษะในการย่อความ
- ใช้ศึกษาแบบอย่างของการเขียนลักษณะต่าง ๆ ทั้งแบบที่ดีและไม่ดี
- ให้นักเรียนรวบรวมคำนิยามต่าง ๆ ที่อ่านพบในหนังสือพิมพ์ พร้อมทั้งหาคำที่

ถูกต้อง

- ใช้ฝึกทักษะในการพูด โดยกำหนดให้นักเรียนไปอ่าน แล้วนำมารายงานหรือ

อภิปราย

วิชาสังคมศึกษา ^{๑๗๔}

- ใช้เป็นเรื่องราวนำเข้าสู่บทเรียน เช่น ชาวคนขับรถแท็กซี่เก็บกระเป๋่า
เงินผู้โดยสารทำตกไว้คืนเจ้าของ ก็เป็นตัวอย่างที่ดีเกี่ยวกับความซื่อสัตย์ ใช้ในการสอน
ศีลธรรม

- ใช้ประกอบเนื้อหาการสอนบางตอนในวิชาประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคล
สำคัญ ภูมิศาสตร์ต่างประเทศ เป็นต้น

- ประกอบการสอนเกี่ยวกับเหตุการณ์ประจำวัน โดยให้เด็กนำข่าวประจำวัน
มารายงานในที่นี้

^{๑๗๓} โสภภาพรรณ นามวงศ์, "การใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนของ
ครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครและธนบุรี," หน้า ๒๐.

^{๑๗๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๐ - ๒๑.

- นำข่าวที่เป็นความรู้อื่นๆ รวมทั้งภาพต่าง ๆ ที่คัดจากหนังสือพิมพ์มาติด กระดาษป้าย เป็นการเพิ่มพูนความรู้รอบตัว และเพื่อความเข้าใจในความเป็นไปต่าง ๆ ในสังคม

- ให้อ่านข่าวหรือเรื่องราวที่เกิดขึ้นในหนังสือพิมพ์ เป็นการฝึกใช้รู้จักคิด มีเหตุผล เข้าใจในหน้าที่ของพลเมืองในสังคมประชาธิปไตย

- ให้อ่านนิตยสารบนกระดานป้าย ทำสรุปภาพรวมเป็นเรื่อง ๆ ^{๑๓๕} สรุปภาพเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่าง ๆ ของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เป็นต้น

นอกจากนี้อาจใช้หนังสือพิมพ์ในลักษณะที่คล้ายคลึงกันนี้ ประกอบการเรียนการสอน วิชาอื่น ๆ อีก เช่น วิทยาศาสตร์ สุขศึกษา พลศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจ และวิธีการของครูผู้สอน แต่ละคน

ในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในปัจจุบันนี้ ปรากฏว่า ครู อาจารย์ ได้สนใจที่จะนำ หนังสือพิมพ์มาใช้เป็นอุปกรณ์การสอนมากขึ้น โดยนำความรู้จากหนังสือพิมพ์มาสร้างแรงบันดาลใจ (Inspiration) ให้แก่เด็กนักเรียน นิสิต นักศึกษา จากการวิจัยของ โสภภาพรรณ นามวงศ์ เกี่ยวกับการใช้หนังสือพิมพ์รายวันเป็นอุปกรณ์การสอนของครูสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดพระนครและธนบุรี ในปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ปรากฏผลการวิจัยว่า ครูสังคมศึกษา ๔๕.๓๓ เปอร์เซ็นต์ ใช้หนังสือพิมพ์อ่านเอง เพราะเห็นความจำเป็นและความสำคัญเกี่ยวกับวิชาที่ตนสอน และ ครูจำนวน ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ^{๑๓๖} ใช้หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์การสอนโดยใช้เป็นครั้งคราว และผลที่ได้รับจากการใช้หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์การสอน คือ สนใจบทเรียนมากขึ้น ๗๕.๓๓ เปอร์เซ็นต์ ^{๑๓๗}

^{๑๓๕} James W. Brown, Richard B. Lewis, Fred F. Harclerod, A - V Instruction: Materials and Method (New York: Mc Graw-Hill, 1964), p. 114.

^{๑๓๖} โสภภาพรรณ นามวงศ์, เรื่องเดิม, หน้า ๕๗.

^{๑๓๗} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๕๘.

^{๑๓๘} เรื่องเดียวกัน หน้าเดียวกัน.

๔.๖ หนังสือพิมพ์ช่วยแพร่ข่าวเกี่ยวกับการศึกษาให้รวดเร็วยิ่งขึ้น เช่น ประกาศผลการสอบไล่ ประกาศการรับนักเรียนเข้าเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ประกาศผลการสอบคัดเลือก ประกาศทุนการศึกษา เป็นต้น ชาวเหล่านี้จะรู้ได้ทั่วถึงในเวลาอันรวดเร็วจากหนังสือพิมพ์รายวัน

๔.๗ ช่วยแนะแนวอาชีพให้นักเรียน โรงเรียนที่ให้นักเรียนจบการศึกษาเพื่อออกทำงาน เช่น วิชาอาชีวศึกษาชั้นสูง หนังสือพิมพ์จะช่วยให้ทราบแหล่งของงานอันเหมาะสมกับตน บางโรงเรียนเจ้าหน้าที่แนะแนวประจำโรงเรียน หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุดอาจตีประกาศแหล่งงาน ตีพิมพ์ประกาศไว้ให้นักเรียนดูด้วย

๕. หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องช่วยนำทางในชีวิตประจำวันของคนทั่วไป^{๑๗๙}
คนบางกลุ่มได้ใช้หนังสือพิมพ์เป็นเครื่องช่วยโดยตรงในชีวิตประจำวัน มีคนจำนวนมากรู้สึกว่า เขาไม่สามารถติดตามรายการวิทยุและโทรทัศน์ได้ ถ้าไม่มีรายการวิทยุและโทรทัศน์พิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ที่เขาอ่าน บางคนที่ยากไปภาพยนตร์แต่ไม่ยากโทรทัศน์ไปถามที่โรงภาพยนตร์ หรือเที่ยวไปเดินตามโรงภาพยนตร์ ว่าโรงไหนกำลังฉายเรื่องอะไร แต่วิธีที่สะดวกและง่ายที่สุด หาได้ใกล้ตัวที่สุดคือดูจากรายการภาพยนตร์ประจำวันที่อยู่ในหนังสือพิมพ์ แม้เคยหญิงที่ชอบและสนใจไปเดินซื้อของตามร้านขายของ บางคนมีความรู้สึกว่าซั๊กของไม่สะดวกใจ ถ้าไม่ได้ดูประกาศโฆษณาสินค้าจากหนังสือพิมพ์ก่อนออกจากบ้าน เหล่านี้เป็นข้อสรุปได้ว่า คนส่วนมากใช้หนังสือพิมพ์เป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งในชีวิตประจำวัน และใช้ในด้านต่าง ๆ กัน ดังนั้นหนังสือพิมพ์จึงต้องมีหน้าที่อย่างหนึ่ง คือให้บริการ ซึ่งการให้บริการของหนังสือพิมพ์รายวันในปัจจุบันนี้กระทำเป็นสามทางด้วยกัน คือ

ก. ให้บริการแก่ชุมชนทั้งชุมชน ทั้งหมู่บ้าน ทั้งเมือง^{๑๘๐} กล่าวคือ เป็นตัวแทนคอยสอดส่องดูความเรียบร้อยในด้านการปกครอง ให้กับชุมชนนั้น รวมทั้งบริการสาธารณประโยชน์ ที่ชุมชนทั้งตำบลพึงจะได้รับ และเป็นตัวแทนต่อสู้เพื่อให้ได้มาซึ่ง

179 Schram, Mass Communications..., p. 40.

180 Bond, An Introduction to Journalism, p. 156.

ความสุขสมบูรณ์ของชุมชน หากทางช่วยเหลือชุมชน โดยการหาเงินทุนมาอุดหนุน เหล่านี้
 เป็นคน ซึ่งหนังสือพิมพ์สามารถทำได้ เพราะหนังสือพิมพ์จะต้องเข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด
 สุดเท่าที่จะทำได้ ตัวอย่างเช่น หนังสือพิมพ์เมื่อทราบข่าวอุทกภัยในชุมชนใดชุมชนหนึ่ง
 ก็นำข่าวมาเผยแพร่ เพื่อให้ชุมชนอื่นได้ทราบและขอความช่วยเหลือ มีการประกาศรับ
 ความช่วยเหลือโดยหนังสือพิมพ์เป็นศูนย์กลางรับของที่มีผู้มาบริจาค แล้วนำไปแจกจ่ายในชุม
 ชนที่เดือดร้อนหรือ ถ้าหนังสือพิมพ์เห็นความบกพร่องในทางการปกครองท้องถิ่นใดก็อาจนำ
 มาลง เป็นเชิงแจ้งข่าวใหญ่ที่เป็นผู้บริหารประเทศได้ทราบ เพื่อจะไ้ปรับปรุงแก้ไข บริการใน
 รูปนี้มักจะมีเป็นแบบบทความ จดหมายจากประชาชนที่เดือดร้อน ก็เขียนมาปรึกษาขอให้
 หนังสือพิมพ์ลงข่าวให้ คอลัมน์บริการสาธารณะ คอลัมน์ "ความเห็นจากผู้อ่าน" ของหนังสือ
 พิมพ์ เคลนิวส์ หน้า ๑๑ เป็นคอลัมน์ให้ผู้อ่านส่งมาแสดงความคิดเห็นเพื่อประโยชน์แก่ส่วน
 รวมและประเทศชาติในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นปัญหาอยู่ในปัจจุบันนี้ เช่น เรื่องแก้ปัญหาราจร
 คิซัคในพระนคร เป็นต้น คอลัมน์บริการในหนังสือพิมพ์รายวันปัจจุบันนี้ ได้รับความนิยม
 มากและให้ประโยชน์แก่ผู้อ่านอย่างกว้างขวาง หนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับจะต้องเสนอคอลัมน์
 เพื่อบริการต่าง ๆ นี้เป็นประจำ เช่น หนังสือพิมพ์เคลนิวส์มี คอลัมน์ชื่อ "สาธารณะธุรกิจ"
 ลงประจำหน้า ๖ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ มีคอลัมน์ "สายธารแห่งศรัทธา" ควบคุมโดย จร
 จาริก ลงข่าวบริการต่าง ๆ เช่น อนุโมทนาการทอดกฐินสามัคคี แจ้งข่าวสมัครงาน
 ข่าวนักประมุขของสมาคมต่าง ๆ ข่าวอาชีพกิจ ข่าวมงคลสมรส เป็นต้น ที่เป็นจดหมาย
 จากผู้อ่านที่เดือดร้อนก็มี เช่น คอลัมน์ "เสียงจากเจ้าของประเทศ" ในหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
 ตัวอย่างฉบับประจำวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๑๔ หน้า ๑๑ ผู้ใช้นามว่า ชาวบ้านข้างโรงหนัง
 เฉลิมพันธ์ คำบล บางชื่อ เป็นผู้เดือดร้อน ได้เขียนจดหมายมาถึงบรรณาธิการหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐ ว่า ในบริเวณบ้านของตังกำลังเดือดร้อนเพราะไม่มีน้ำประปาใช้ ให้หนังสือพิมพ์
 ลงข่าว เพื่อขอร้องให้การประปามาช่วยแก้ไข

ข. บริการแก่ผู้อ่านแต่ละบุคคล เป็นบริการในเรื่องเฉพาะอย่างต่าง ๆ หนังสือ
 พิมพ์หน้าที่ให้บริการความรู้ในเรื่องต่าง ๆ แก่ผู้อ่าน ผู้อ่านสามารถเลือกรับบริการประ

เกณฑ์ได้ตามความต้องการ และตามความสนใจของคนจากคอลัมน์ต่าง ๆ ในหนังสือพิมพ์ บริ-
การดังกล่าวนี้เป็นที่นิยมและกระทำอยู่เป็นประจำในหนังสือพิมพ์รายวันทุกฉบับในปัจจุบันนี้ ซึ่ง
ได้แก่คอลัมน์เกี่ยวกับสุขภาพอนามัย การศึกษา ปัญหาต่าง ๆ ในบ้านและครอบครัว ปัญหา
ในการค้าเป็นชีวิต เป็นต้น ตัวอย่าง เช่น คอลัมน์ปัญหาประจำวัน ของ ม.ร.ว. คึกฤทธิ์
ปราโมศ ในหนังสือพิมพ์ สยามรัฐ ลงประจำหน้า ๖ ปัญหาหัวใจ ควบคุมโดย อิศรา มุนนาค
ในหนังสือพิมพ์ เดลินิวส์ หน้า ๗ คอลัมน์ "ศูนย์ศึกษา" ซึ่งให้ความรู้และข่าวในวงการศึกษ
ทั่วประเทศ ในหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ หน้า ๖

ค. ให้บริการในคานาโฆษณาสินค้า ^{๑๘๒} หนังสือพิมพ์ทำหน้าที่เป็นสื่อระหว่างผู้ขาย
กับผู้ซื้อสินค้าต่าง ๆ โดยผ่านทางคอลัมน์โฆษณาสินค้าซึ่งมีวิธีการจัดหน้าโฆษณาสินค้าหลายวิธี
หนังสือพิมพ์รายวันในสหรัฐอเมริกาขณะนี้ แต่ละวันมีขนาดหน้า และจำนวนกระดาษหลายสิบ
หน้า หากเป็นหนังสือพิมพ์วันอาทิตย์ฉบับพิเศษยิ่งหนามาก ส่วนใหญ่ของเนื้อที่เหล่านี้เป็นแจ้ง
ความ ซึ่งมีการพยายามที่จะจัดให้น่าอ่านและเกิดประโยชน์ต่อผู้อ่าน และมีผู้อ่านสนใจในการ
อ่านแจ้งความเท่า ๆ กับการอ่านข่าว เช่นแจ้งความการลดราคาของห้างสรรพสินค้า แจ้ง
ความจำหน่ายสินค้าแปลก ๆ เป็นพิเศษ แจ้งความทั้งหลายมีการจัดขึ้นอย่างประณีตเพื่อให้
เกิดประโยชน์แก่ทางฝ่ายผู้อ่านด้วย มีประโยชน์ของฝ่ายผู้ลงแจ้งความแต่อย่างใด
แจ้งความทางธุรกิจ จะทำให้นักธุรกิจได้ประโยชน์จากการอ่าน เพื่อดำเนินธุรกิจของเขา
ได้ถูกต้องยิ่งขึ้น แจ้งความบันเทิง จะช่วยเป็นการนำทางให้เขามีเวลารว่างทราบว่าควรจะไป
ใช้ชีวิตที่ไหนจึงจะเหมาะสม แจ้งความของห้างสรรพสินค้า จะทำให้แม่บ้านไปซื้อของจ่าย
สินค้ายายเขา ^{๑๘๓}

182 Bond, op. cit., p. 155.

^{๑๘๓} พหล หงสกุล, "การจัดธุรกิจหนังสือพิมพ์," การประชุมสัมมนาหนังสือพิมพ์
แห่งประเทศไทย ณ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ วันที่ ๒๓ - ๒๖ กันยายน ๒๕๐๖ (พระนคร :
มูลนิธิวิชาการหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, ๒๕๐๖), หน้า ๒๑๐.

๖. เป็นเครื่องช่วยพักผ่อนหย่อนใจและให้ความบันเทิง การอ่านหนังสือพิมพ์
 ยังช่วยให้ผู้อ่านลืมเรื่องทุกข์ร้อนของตนเองได้ชั่วขณะหนึ่ง ทำให้ผู้อ่านได้พักผ่อนจิตใจ
 (Psychological relaxation) บทความข่าวสั้น การดู เรื่องเบาสมอง นิทาน
 เรื่องสั้น ที่ลงในหนังสือพิมพ์ช่วยให้ผู้อ่านพ้นจากสภาพความเป็นจริงที่เผชิญอยู่ในชีวิตประจำ
 วัน เป็นการบันเทิงความน่าเบื่อหน่ายในชีวิตประจำวันได้ นอกจากนั้นยังมีข่าวที่เกี่ยวข้อง
 การบันเทิงที่ลงในหนังสือพิมพ์รายวัน ในปัจจุบันนี้จัดแยกไว้หน้าหนึ่งโดยเฉพาะ มีข่าวเกี่ยว
 กับการดำเนินธุรกิจการบันเทิงประเภทต่าง ๆ วิจารณ์เรื่องภาพยนตร์ ละคร รวมทั้งข่าว
 สังคมบุคคลในวงการบันเทิง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ